

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Lublinie

LLU.410.001.09.2020

Pan
Jarosław Koczkodaj
Wójt Gminy Ulan-Majorat
21-307 Ulan-Majorat
Ulan-Majorat 57

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/001 Wykonanie budżetu państwa w 2019 r. – wykorzystanie wybranych dotacji celowych z budżetu państwa

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy Ulan-Majorat, 21–307 Ulan-Majorat, Ulan-Majorat 57 (dalej: Urząd)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jarosław Koczkodaj, Wójt Gminy Ulan-Majorat od 1 grudnia 2014 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie
Kontroler	Edyta Kolano, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLU/13/2020 z 14 stycznia 2020 r.

(akta kontroli str. 1)

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	Celem kontroli było dokonanie oceny wykorzystania dotacji celowych z budżetu państwa na realizację zadań: <ul style="list-style-type: none">– w zakresie zapewnienia uczniom objętym obowiązkiem szkolnym dostępu do bezpłatnych podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych,– w ramach rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2017–2019 „Aktywna tablica” (dalej: Program Aktywna tablica),– w zakresie organizacji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 – realizacja resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „MALUCH+” 2019 (dalej: Program MALUCH+),
Zakres kontroli	pod względem legalności, gospodarności i rzetelności. Ocenie podlegało w szczególności planowanie, wykorzystanie i rozliczenie dotacji. Podstawą sformułowania oceny były ustalenia dokonane w wyniku analizy dokumentów w ww. zakresie. Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV „Opis ustalonego stanu faktycznego”.

III. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA	Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykorzystanie przez Gminę Ulan-Majorat środków finansowych z budżetu państwa na dofinansowanie zadań w zakresie zapewnienia uczniom objętym obowiązkiem szkolnym dostępu do bezpłatnych podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych oraz w ramach programów: Aktywna tablica i MALUCH+.
Uzasadnienie oceny ogólnej	W toku działań kontrolnych wymienionych przy opisie celu i zakresu kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości. Otrzymane środki finansowe zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem i prawidłowo rozliczone.

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 489, ze zm., dalej: ustawa o NIK.

² W kontroli wykonania budżetu państwa w 2019 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego

Opis stanu
faktycznego

1. Dotacja celowa na zadania zlecone z zakresu zapewnienia uczniom objętym obowiązkiem szkolnym dostępu do bezpłatnych podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych (dalej: dotacja podręcznikowa), przyznana w kwocie 52 tys. zł, została wykorzystana w 99,96% (niewykorzystana kwota wyniosła 22,11 zł).

(akta kontroli str. 12, 88-89, 378-379)

1.1. Informacje dyrektorów wszystkich szkół podstawowych niezbędne dla ustalenia wysokości dotacji i ich aktualizacje wpłynęły do Gminy w terminie wskazanym w art. 58 ust. 4 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (dalej: ufzo)³. Nie wystąpiły przypadki przekazania przez dyrektorów szkół wskazanych dokumentów po 10 września 2019 r.

Według Wójta Gminy, prawidłowość informacji niezbędnych do ustalenia wysokości dotacji na wyposażenie szkół w bezpłatne podręczniki, materiały edukacyjne i ćwiczeniowe została zweryfikowana przez pracowników Gminnego Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół w Ulanie-Majoracie (dalej: GZE-AS), prowadzącego obsługę administracyjną, finansowo-księgową i organizacyjną szkół podstawowych, przedszkola i żłobka. Podstawą weryfikacji były dane wprowadzone do Systemu Informacji Oświatowej oraz – ze względu na trzyletni okres trwałości dotacji podręcznikowej – potwierdzone przez dyrektorów szkół zestawienia liczby uczniów w poszczególnych klasach w latach szkolnych 2017/2018, 2018/2019 oraz przewidywane w roku szkolnym 2019/2020.

Wnioski o udzielenie dotacji zostały złożone przez Gminę w terminie określonym w art. 58 ust. 6 ufzo, tj.

- 17 maja 2019 r. wnioski na kwotę ogółem 52,2 tys. zł⁴,
- 5 września 2019 r. wnioski aktualizujące na kwotę 52,0 tys. zł⁵, m.in. w związku ze zmianą liczby uczniów w szkołach podstawowych i zmianą miejsca realizacji obowiązku szkolnego przez ucznia z niepełnosprawnością umysłową umiarkowaną.

Kwota wnioskowanej dotacji została wyliczona zgodnie z art. 55 ust. 5–9 ufzo.

(akta kontroli str. 13-70, 50-84, 412-260)

1.2. Dotacja przyznana została w kwocie 52,2 tys. zł decyzją budżetową nr 182 Wojewody Lubelskiego z 28 maja 2019 r. Uchwałą Rady Gminy Ulan-Majorat z 19 czerwca 2019 r. kwota ta została wprowadzona do budżetu Gminy w rozdziale 80153 – Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych.

W wyniku aktualizacji wniosku kwota dotacji celowej uległa zmniejszeniu o 161,48 zł. Decyzja budżetowa Wojewody Lubelskiego Nr 453 z 24 września 2019 r., zmniejszająca kwotę dotacji, wprowadzona została do budżetu Gminy zarządzeniem Wójta Gminy Nr 42 z dnia 30 września 2019 r. Kwota 161,48 zł została zwrócona do Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie (dalej: LUW) w dniu 6 września

³ Dz. U. z 2020 r. poz. 17.

⁴ Tj. na wyposażenie szkół w: podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe w 2019 r. na kwotę 51 029,88 zł, podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe dostosowane do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim (712,93 zł) oraz w stopniu umiarkowanym i znacznym (429,95 zł).

⁵ Tj. na wyposażenie szkół w: podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe w 2019 r. na kwotę 51 654,82 zł, podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe dostosowane do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego w 2019 r. z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim (356,46 zł).

2019 r., tj. w terminie określonym w art. 58 ust. 9 ufo. W Urzędzie Gminy i GZE-AS prowadzono wyodrębnioną ewidencję środków finansowych otrzymanych z dotacji i wydatków finansowanych z tych środków.

Roczne rozliczenie wykorzystania dotacji zostało przekazane do Kuratorium Oświaty w Lublinie w terminie określonym w art. 59 ust. 7 ufo. Dotacja została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem w kwocie 52 tys. zł. Kwotę 51,5 tys. zł wydatkowano na zakup podręczników, materiałów edukacyjnych i ćwiczeniowych, koszty obsługi zadania wyniosły 514,94 zł i stanowiły 1% przekazanej dotacji, zgodnie z art. 55 ust. 9 ufo. Niewykorzystanie kwoty 22,11 zł wynikało z niższych cen podręczników i ćwiczeń. Zwrotu środków finansowych dokonano 9 stycznia 2020 r., tj. w terminie określonym w art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁶.

Kwoty przedstawione w rozliczeniu były zgodne z wykazanymi w sprawozdaniu z wykonania planu wydatków Gminy Rb-28S za 2019 r. w rozdziale 80153.

(akta kontroli str. 84-144, 338-379, 407-409)

Celem otrzymanej dotacji było zaopatrzenie wszystkich uczniów klas III i VI szkoły podstawowej w podręczniki i materiały ćwiczeniowe oraz uczniów pozostałych klas dla których nie wystarczyło podręczników lub materiałów edukacyjnych zakupionych w latach poprzednich. Zakupiono podręczniki i materiały edukacyjne dla ogółem 562 uczniów z pięciu szkół podstawowych. Wykorzystanie dotacji przyczyniło się do wyrównania szans edukacyjnych dzieci z różnych środowisk, usprawnienia procesów edukacyjnych w szkołach i wsparcia rodziny w okresie zwiększonych wydatków związanych z rozpoczęciem roku szkolnego.

W okresie objętym kontrolą do Urzędu nie wpłynęły skargi dotyczące nierzetelnej realizacji zadań związanych z zaopatrzeniem uczniów w podręczniki i materiały edukacyjne oraz wynikające z konieczności kupowania przez rodziców bądź opiekunów uczniów podręczników we własnym zakresie.

Według Wójta Gminy, bieżący nadzór nad realizacją zadań prowadził GZE-AS. Nadzór nad prawidłowością wykorzystania dotacji polegał m.in. na weryfikacji składanych informacji przez dyrektorów szkół. W 2019 r. nie przeprowadzono kontroli w zakresie prawidłowości wykorzystania przekazanych środków finansowych.

(akta kontroli str. 7-12, 50-83, 412-440)

2. W 2019 r. w ramach rządowego Programu Aktywna tablica Gmina otrzymała dotację celową z budżetu państwa w wysokości 42 tys. zł. Środki finansowe w całości wykorzystano. Wsparciem objęto trzy publiczne szkoły podstawowe dla których Gmina jest organem prowadzącym.

(akta kontroli str. 12, 84, 191, 380-396)

2.1. Wszystkie wnioski o udzielenie wsparcia, złożone przez dyrektorów szkół, zostały przez Gminę zakwalifikowane do udziału w ww. Programie. Gmina terminowo, tj. 16 kwietnia 2019 r., wystąpiła do Wojewody Lubelskiego z wnioskiem o udzielenie wsparcia. Wniosek ten zawierał elementy wskazane w § 9 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 lipca 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków, form i trybu realizacji Rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych – „Aktywna tablica”⁷. Zgłoszone szkoły zostały zakwalifikowane przez Wojewodę

⁶ Dz. U. z 2019 r. poz. 869, ze zm.

⁷ Dz. U. poz. 1401.

Lubelskiego do objęcia dofinansowaniem. Gmina nie podjęła decyzji o rezygnacji ze wsparcia.

(akta kontroli str. 145-171, 179-181)

2.2. Dotacja w kwocie 42 tys. zł udzielona została na podstawie umowy nr 58/AT/2019 z 24 czerwca 2019 r. zawartej z Lubelskim Kuratorem Oświaty, działającym w imieniu Wojewody Lubelskiego. Wpłynęła na rachunek Urzędu 26 czerwca 2019 r., tj. w terminie określonym w § 13 ust. 3 ww. rozporządzenia z 19 lipca 2017 r.

Uchwałą Rady Gminy Ulan-Majorat z 5 lipca 2019 r. dotacja została ujęta w budżecie Gminy w rozdziale 80101 – Szkoły podstawowe. W Urzędzie Gminy i GZE-AS prowadzono wyodrębnioną ewidencję środków finansowych otrzymanych z dotacji i wydatków finansowanych z tych środków, zgodnie § 1 ust. 12 zawartej umowy.

Dotacja została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem i w terminie określonym w § 1 ust. 2 umowy. Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 52,5 tys. zł, a otrzymana dotacja w wysokości 42 tys. zł stanowiła 80%. Gmina zapewniła wkład własny na realizację Programu w wysokości stanowiącej 20% wartości całkowitej, tj. 10,5 tys. zł.

Sprawozdanie z rozliczenia wykorzystania dotacji przekazano do Kuratorium Oświaty w Lublinie 8 października 2019 r., tj. w terminie wskazanym w § 3 ust. 1 pkt 1 umowy. Wydatki na realizację Programu „Aktywna Tablica” stanowiły 53,3% łącznych wydatków wykazanych w sprawozdaniu Rb-28S za 2019 r. na zakup środków dydaktycznych i książek (98,4 tys. zł).

(akta kontroli str. 172-178, 182-190, 338-359, 380-396, 410)

W wyniku realizacji zadania doposażono trzy szkoły (z pięciu prowadzonych przez Gminę⁸) w nowoczesny sprzęt IT (monitory interaktywne, tablice, projektory i głośniki). Urządzenia zostały zainstalowane w salach przeznaczonych na zajęcia edukacyjne. Wszyscy nauczyciele zostali przeszkoleni w zakresie obsługi sprzętu, oprogramowania i wykorzystania pomocy w procesie dydaktycznym. Zwiększono liczbę zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych prowadzonych z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych.

Według wyjaśnienia Wójta Gminy, prawidłowość wykorzystania środków finansowych w szkołach podstawowych zostanie skontrolowana w maju 2020 r., w celu oceny stopnia osiągania założonych celów programu. Sprawozdanie merytoryczne z realizacji programu zostanie przedłożone w czerwcu 2020 r. GEZ-AS informuje dyrektorów o programach rządowych, sposobie i terminie składania wniosków aplikacyjnych oraz sprawuje bieżący nadzór nad realizacją zadań finansowych z dotacji. Polega on m.in. na kontroli wniosków aplikacyjnych poprzez porównanie z danymi, którymi dysponuje GZE-AS, sprawdzeniu zgodności zamówień ze zbiorczym wnioskiem Gminy i umową zawartą na realizację danego programu, ujemowaniu zakupów w księgach inwentarzowych szkół.

(akta kontroli str. 12, 412-414)

3. W 2019 r. Gminie przyznane zostały dotacje z budżetu państwa na realizację zadań własnych w ramach Programu MALUCH+ w wysokości 145 tys. zł, w tym:

- 81 tys. zł w module 2 na zadanie „Zapewnienie funkcjonowania 45 miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 utworzonych przez jednostki samorządu terytorialnego z udziałem wcześniejszych edycji Programu „MALUCH” – Żłobek Gminny w Ulanie-Majoracie”;

⁸ Dwie szkoły otrzymały dotację w ramach Programu Aktywna tablica w 2018 r.

- 64 tys. zł w module 1b na zadanie „Utworzenie w 2019 r. 8 nowych miejsc w instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3; dostosowanie pomieszczeń do potrzeb dzieci w Żłobku Gminnym w Ulanie-Majoracie”.

Dotacje wykorzystano w kwocie 141 tys. zł, w tym 77 tys. zł w ramach modułu 2 (95,1% przyznanej kwoty) i 64 tys. zł w ramach modułu 1b (100%).

Niewykorzystanie kwoty 4 tys. zł wynikało z mniejszej niż zakładano liczby dzieci w żłobku.

(akta kontroli str. 192, 246-252, 261-262, 274-277, 293-301, 307-308, 397-406)

3.1. Oświadczenie o przyjęciu dotacji zostało dostarczone do LUW dla modułu 2 w dniu 5 marca 2019 r., dla modułu 1b – 8 lipca i 16 września 2019 r., tj. w terminach określonych w pkt 6.1.1. Programu MALUCH+. Nie wystąpiły okoliczności wskazujące na wykluczenie Gminy z listy podmiotów zakwalifikowanych do uzyskania dofinansowania, o których mowa w pkt 6.1.6 Programu MALUCH+.

(akta kontroli str. 193, 224-231, 268-273)

Dotacje celowe ze środków budżetu państwa przyznane zostały na podstawie nw. umów zawartych z Wojewodą Lubelskim:

- nr 888 z 4 lipca 2019 r. na dofinansowanie realizacji zadania pod nazwą „zapewnienie funkcjonowania 45 miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 utworzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (gminy) z udziałem wcześniejszych edycji Programu „Maluch” – Żłobek Gminny w Ulanie-Majoracie”, na kwotę 81 tys. zł;
- nr 1662 z 8 października 2019 r. na dofinansowanie realizacji zadania z zakresu tworzenia oraz utrzymania miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, pod nazwą „utworzenie w 2019 r. 8 nowych miejsc w instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3; dostosowanie pomieszczeń do potrzeb dzieci w Żłobku Gminnym w Ulanie-Majoracie”, na kwotę 64 tys. zł.

Zawarte z Wojewodą Lubelskim umowy zawierały elementy określone w art. 62 ust. 6 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3⁹.

Dotacje zostały ujęte w budżecie Gminy w rozdziale 85505 Tworzenie i funkcjonowanie żłobków w kwotach wynikających z ww. umów, tj. 81 tys. zł wprowadzone zostało uchwałą Rady Gminy z 19 czerwca 2019 r., 64 tys. zł – zarządzeniem Wójta Gminy Nr 42 z 30 września 2019 r.

(akta kontroli str. 232-245, 267, 278-292, 297-299, 364-376, 377, 397-405, 406)

3.2. W ramach modułu 2 Urząd przekazał trzy wnioski o wypłatę dofinansowania na kwotę 77 tys. zł, modułu 1b – dwa na kwotę 64 tys. zł. Dotacje na realizację Programu MALUCH+ (moduł 1b i 2) wpłynęły na oddzielny rachunek bankowy Urzędu, w terminach i kwotach wskazanych w ww. wnioskach. W Urzędzie Gminy i GZE-AS prowadzono wyodrębnioną ewidencję środków finansowych otrzymanych z dotacji i wydatków finansowanych z tych środków. Dotacja została wykorzystana terminowo i zgodnie z przeznaczeniem.

Wydatki na realizację zadania w ramach modułu 2 wyniosły 96,2 tys. zł, w tym z dotacji 77 tys. zł (80%), ze środków własnych 19,2 tys. zł (20%). Na zadanie w ramach modułu 1b wydatkowano 80 tys. zł, w tym z dotacji 64 tys. zł (80%), ze środków własnych 16 tys. zł (20%).

Rozliczenie dotacji złożono do LUW w dniu 15 stycznia 2020 r., tj. w terminie wskazanym w zawartych umowach. Sprawozdanie z wykonywania zadań z zakresu

⁹ Dz. U. z 2019 r. poz. 409, ze zm., dalej: ustawa o opiece nad dziećmi do lat 3.

opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. zostało przekazane do Wojewody Lubelskiego w terminie określonym w art. 64 ust. 5 ustawy o opiece nad dziećmi do lat 3.

(akta kontroli str. 253-260, 263-266, 302-334, 411)

W wyniku realizacji Programu MALUCH+ w 2019 r. (moduł 1b) w Gminie utworzono dodatkowo osiem miejsc opieki nad dzieckiem do lat 3 z przeznaczeniem dla dzieci młodszych, tj. od jednego do półtora roku. Dokonano reorganizacji powierzchni użytkowej funkcjonującego budynku i doposażono w niezbędne meble, urządzenia i zabawki, poprawiono warunki bezpieczeństwa, dostosowano jedną salę do potrzeb dzieci młodszych, uzupełniono wyposażenie kuchni i szatni, zainstalowano wideofon. Otrzymałą dotację w module 2 wykorzystano na dofinansowanie wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń personelu żłobka.

(akta kontroli str. 12)

Zgodnie z planem nadzoru nad żłobkami, klubami dziecięcymi oraz dziennymi opiekunami, przyjętym uchwałą Nr XXXII/200/17 Rady Gminy z 28 grudnia 2017 r., raz w roku przeprowadzano kontrolę warunków i jakości sprawowanej opieki w żłobku. W wyniku przeprowadzonej kontroli w 2019 r. nie sformułowano zaleceń. Nie wystąpiły także okoliczności wskazujące na podjęcie czynności nadzorczych poza planem nadzoru, o których mowa w art. 55 ust. 2 ustawy o opiece nad dziećmi do lat 3.

(akta kontroli str. 7-11, 335-337, 412-440)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

V. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Lublinie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Lublin, 9 marca 2020 r.

Kontroler:
Edyta Kolano
główny specjalista kontroli państwowej

Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Lublinie
Edward Lis

.....
podpis

.....
podpis